

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Lichnov, okres Nový Jičín

742 75 Lichnov 360

Identifikátor školy: 600 138 488

Termín konání orientační inspekce: 19. – 22. únor 2002

Čj.	144 066/02 – 5135
Signatura	on4cv128

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Lichnov (dále jen ZŠ) je zřízena jako organizační složka obce bez právní subjektivity. Realizovaným výchovně vzdělávacím programem je Základní škola. Ve školním roce 2001/2002 umožňuje získání základního vzdělání 168 žákům. Denně dojíždí 47 dětí z okolních měst a vesnic. Výuka je organizována v 9 samostatných třídách všech ročníků. Nová budova školy byla otevřena v roce 1961. V loňském roce oslavila 40 let svého vzniku. Její součástí je jedno oddělení školní družiny a školní jídelna sloužící rovněž ke stravování dětí místní mateřské školy a cizím strávníkům. K tělovýchovné činnosti má škola k dispozici tělocvičnu a nedaleké hřiště místní organizace TJ Sokol. K 1. červnu 2000 byla založena devítičlenná rada školy.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka na prvním stupni

V průběhu orientační inspekce proběhly hospitace v 5 hodinách matematiky a ve stejném počtu hodin českého jazyka ve všech ročnících prvního stupně.

Týdenní časová dotace odpovídá učebnímu plánu schváleného programu. Kontrolou bylo potvrzeno naplňování témat učebních osnov. Vyučující zpracovaly podrobné tematické plány učiva reagující na možnosti aktuálního stavu tříd. Užívání zpětných informací potvrdilo jejich pracovní charakter. Plány prošly vzájemnou konzultací a zaručují obsahovou návaznost mezi jednotlivými ročníky. Metodické sdružení se schází ke čtyřem schůzkám ročně. Koordinace a vzájemná spolupráce v oblasti metodické, dalšího vzdělávání, ujasňování požadavků osnov, sjednocování klasifikace a v práci s integrovanými žáky však probíhá trvale a pozitivně se promítá do průběhu výuky. Nedílnou součástí činnosti je i metodická spolupráce se ZŠ Kopřivnice - Mniší. Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla na velmi dobré úrovni. Stanovené cíle jednotlivých hodin odpovídaly Standardu vzdělávání a zásadě propojení teorie s praxí. Hodiny měly ujasněnou organizaci v souladu s přijatým záměrem a tématem učiva. Názornost výuky podporovalo užívání řady materiálů, učebních pomůcek a práce s učebnicemi a pracovními sešity. Ve třídách jsou zařazeni žáci se specifickými poruchami učení a jedna žákyně s kombinovaným zdravotním postižením. Vyučující byly s tímto podrobně seznámeny. V hodinách se jim v rámci možností věnovala patřičná pozornost. ČŠI sledovala rovněž zohledňování projevů jejich postižení.

Hospitace se uskutečnily u šesti vyučujících, z nichž čtyři splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na 1. stupni ZŠ. Jedna vyučující splňuje pouze podmínku pedagogické způsobilosti, druhá je zcela nekvalifikovaná. V hodinách však tato skutečnost významně neovlivňovala průběh výuky, kladně se promítaly jejich několikaleté pedagogické zkušenosti. K výuce je vyčleněn odpovídající počet učeben. Třídy splňují základní psychohygienické podmínky, jsou světlé, dobře větratelné a vzhledem k nižšímu počtu žáků vyhovují i svou velikostí. Vybaveny jsou vesměs starším žákovským nábytkem, výzdoba je tvořena hlavně žákovskými pracemi. Informační výzdoba pomůckami a dalšími materiály vztahujícími se přímo k výuce nemá potřebnou úroveň. Každá třída je vybavena magnetofonem s CD přehrávačem. Podle potřeby existuje možnost využití učebny vybavené televizí a videem. Dostupný je i meotar, jeho aplikace byla zaznamenána v jediné hodině. Aktuální stav (množství a kvalita) učebních pomůcek je na průměrné úrovni. V loňském školním roce byla provedena částečná obměna a doplnění z finanční dotace zřizovatele. Užívané učebnice na sebe vhodné

navazují, starší vydání jsou postupně nahrazována. Další studijní materiály obsahuje školní knihovna umožňující výuku literární výchovy. Tvoří ji poměrně pestrá nabídka knih. Obnova knižního fondu novějšími tituly společné četby, dětské beletrie a encyklopedických materiálů je nedostatečná a je závislá na poskytnutých finančních prostředcích. Do knihovnické práce se aktivně zapojují i některé děti. Přestože nejsou stanoveny výpůjční hodiny, mají žáci možnost zapůjčení knih zejména při vyučovacích hodinách realizovaných v knihovně.

Struktura všech sledovaných hodin v zásadě odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Určité nedostatky se projevovaly hlavně v úvodní a závěrečné části, které byly ve většině případů jen stručné a nemohly tak zcela naplnit svou funkci. Organizační pokyny vyučujících byly jasné, srozumitelné a přiměřené. Náročnosti učiva odpovídalo množství informací, jejich sled a výběr. Vytváření některých dovedností však mělo epizodický charakter a jasně z nich nevyplývala komplexní návaznost na praxi (návčik vyplňování peněžních poukázek nebo zapamatování si důležitých telefonních čísel). Vyučující se snažily zpestřit a zintenzívnit výuku zařazováním rozmanitých vyučovacích metod a forem práce. V jednotlivých případech využily skupinovou práci, soutěživé aktivity, změnu zasedacího pořádku, organizovaný pohyb v rámci učebny. Přesto ve většině sledovaných hodin převažovala frontální výuka se střídáním společné a samostatné práce, při které nebyly vždy plně vytiženi žáci s rychlejším tempem práce. Učebnice byly hlavním zdrojem informací, další zdroje byly využívány jen sporadicky. V malé míře byly zařazovány relaxační aktivity, což se projevovalo u žáků větší únavou a občasnou ztrátou pozornosti. Aktivita žáků vyplývala spíše z jejich věku než, aby byla cíleně navozována samotnými pedagogy. Učivo bylo interpretováno ve všech hodinách věcně správně.

Vstupní motivační metody byly v hodinách zařazovány a to formou rozhovoru, aktuálních informací a využitím mezipředmětových vztahů. V dalším průběhu se vhodně a intenzivně uplatňovala aktualizace současným olympijským děním. Tomu odpovídala i výzdoba učeben. V průběhu školního roku se žáci 1. – 5. ročníku zapojují do matematických soutěží (Skrblíček, O Skrbíkův dukát, Pythagoriáda). Výsledky učení nebyly většinou průběžně vyhodnocovány, převažovalo stručné závěrečné shrnutí. Zkoušení mělo spíše okrajový charakter. Následné hodnocení bylo prováděno ústní formou pochvaly nebo upozornění na chyby. Působilo převážně pozitivně a vždy byla oceňována aktivita a snaha o pokrok. Zadávané úkoly byly přiměřené, v případě potřeby poskytovaly vyučující žákům pomoc. Prvky sebekontroly a sebehodnocení se v hodinách objevovaly jen sporadicky. Pro 2. – 5. ročník jsou vypracovány metodickým sdružením opakovací, pololetní a závěrečné práce z matematiky a českého jazyka, které jsou pravidelně vyhodnocovány. Zjištění a závěry konzultují vyučující mezi sebou a s vedením školy.

V hodinách byla jasně patrná dohodnutá pravidla jednání, která byla oboustranně akceptovaná. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře. Vyučující respektovaly názory žáků. Prostor pro diskusi však byl v hodinách poměrně malý, podléhal tempu hodiny a obsahu látky. Odpovědi žáků byly vyslechnuty, ale ve většině případů byly brány jako fakt bez dalšího rozvoje. Žáci projevovali pozitivní vztah k výuce, ve sledovaných hodinách nebyly zaznamenány žádné projevy nežádoucího chování. Verbální i neverbální komunikace vyučujících byla na velmi dobré úrovni.

Výuka na prvním stupni je hodnocena jako velmi dobrá s dílčími negativy v oblasti psychohygienických podmínek a efektivní volby metod a forem práce.

Skupina přírodovědných předmětů druhého stupně

Hodnocení úrovně vzdělávání proběhlo v matematice, přírodopisu, fyzice a chemii u všech učitelek, jenž sledovaným předmětům vyučují.

Časová dotace odpovídá požadavkům vzdělávacího programu, výuka matematiky je realizována v minimální týdenní čtyřhodinové dotaci. Z důvodu vysokého počtu žáků osmého ročníku (30) je jedna hodina týdně dělená na skupiny. Přírodní vědy jsou profilovanou oblastí školy, výuka je vhodně posílena volitelnými předměty Seminář a praktika z přírodovědných předmětů a Informatika. Vyučující se systematicky připravují sebevzdělávacími aktivitami v oborových činnostech. V hospitovaných hodinách se často uplatňovaly moderní prvky výuky. Učivo uvedené v časově tematických plánech je přehledně rozděleno do jednotlivých ročníků, nedochází k jeho zdvojení. Dlouhodobé zkušenosti učitelek se promítly do jejich zpracování logickým řazením témat a odpovídajícím přidělením časové dotace. Plány obsahují potřebný prostor pro opakování a procvičování učiva, ověřovací prověrky a laboratorní práce. V plánech výuky chemie se projevila přílišná vazba na obsah učebnice. Bezprostřední příprava na hodinu obecně sledovala zvládnutí látky názorným vyučováním a volbou účinných metod a forem výuky. Příkladná byla rovněž podpora soustavnosti organickým vřazením příslušné hodiny do systému vzdělávání. Výukový cíl hodiny byl pokaždé přiměřený věku žáků a korespondoval s časově tematickými plány učiva. V některých hodinách však nebyl doceněn jeho motivační význam, případně byl zcela nahrazen sdělením tématu hodiny.

Personálně je výuka obsazena odborně a pedagogicky způsobilými učitelkami s dlouholetou pedagogickou praxí.

Výuka probíhala střídavě v kmenových třídách a odborné učebně přírodních věd. Ta je svým vybavením (nefungující rozvody elektrické energie a zemního plynu spolu s napevno umístěnými žakovskými stoly) zastaralá a omezuje variabilitu forem. Vybavení přilehlých kabinetů přírodopisu, fyziky a chemie je relativně dostatečné. Aktualizaci a obměnu učebních pomůcek výrazně limituje přidělované množství finančních prostředků. Učebna výpočetní techniky je obsazena sedmi převážně staršími počítači (jediný z nich je připojen k internetu). Softwarové vybavení výukovými programy pro sledované předměty je minimální, v navštívených hodinách se neuplatnilo. Žáci mají k dispozici ucelené řady učebnic jediného nakladatelství. V přírodopisu se obměna dokončuje (v současnosti se ještě používá starší učebnice). Všechny vyučující příkladným způsobem využívají audiovizuální didaktickou techniku (zejména meotaru) a vhodně zařazují práci s učebními pomůckami (přírodninami, modely, laboratorními přístroji a technikou).

Velikost a světelnost učeben odpovídá základním psychohygienickým podmínkám výuky. Intenzita osvětlení při slunečných dnech je však obtížně regulovatelná starými látkovými roletami. Estetická výzdoba učeben je standardní, využití informační výzdoby bylo sledováno především v přírodopisu a chemii. V hodinách reagovaly učitelky na projevy únavy žáků zařazováním relaxačních chvil. Nejúčinnější formou však bylo časté střídání činností.

Struktura jednotlivých hodin odpovídala hodině základního typu. Převažovala frontálně vedená výuka s individuálními i skupinovými formami práce. Výběr činností ovlivňoval základní cíl - zvládnutí nového učiva. Organizační pokyny byly vyučujícími podávány jasně a srozumitelně, žáci přirozenými reakcemi potvrzovali návyk na sledovaný styl práce. Dostatečně a účelně se užívaly aktivizující metody (užití pracovních listů, práce s textem, vyhledávání důležitých informací apod.). V několika případech nebyly uplatněné činnosti v souladu s cílem hodiny. Zejména v matematice při opakování a procvičování učiva nebyla realizována diferenciací vzhledem k individuálním možnostem a potřebám jednotlivců.

Podnětně působí na žáky především průběžná motivace (např. činnostními metodami, aktualizací, apod.). Příkladně se využívá vzájemných mezipředmětových vztahů. Žáci jsou rovněž stimulováni k práci známkou za aktivitu. Své místo zaujímá pozitivní motivace

pochvalou či povzbuzením. Učitelky poměrně často ověřují znalosti žáků zkoušením. Klasifikace je objektivní, vždy zdůvodňována a přiměřená předvedeným výkonům. V matematice se projevila nedostatečná aplikace dovedností užitím v praktických slovních úlohách. Kladně rovněž působí klidné vystupování učitelek s přiměřenou formou zaujetí. V průběhu výuky si udržují neustálý přehled a zpětnou vazbu (např. ověřovacími otázkami, problémovými dotazy, procházením a individuální pomocí apod.). Zjištění slouží k účinné práci s chybou. V některých hodinách se projevila nedocenený význam vzájemného hodnocení, především při práci ve skupinách. Na závěr hodin prováděly učitelky shrnutí a zhodnocení hodiny, pouze v několika málo případech se této části hodiny nevěnovala patřičná pozornost pro nedostatek času. V souladu s profilací školy na přírodní vědy se mohou talentovaní žáci účastnit vědomostních olympiád všech sledovaných předmětů. Největších úspěchů dosahují v biologických a ekologických soutěžích (např. 1. místo v okresním kole BiO kategorie C).

Úroveň interakce a komunikace odpovídala užívaným metodám a formám práce, celkově byla dostatečná. Převažující směr komunikace učitel – žák souvisel s řízenými činnostmi dětí. Verbální vyjadřování i soustředěný neverbální projev vyučujících měly pozitivní vliv na atmosféru ve třídě. Chování žáků bylo přirozené, ve výuce vládlo pozitivní klima vzájemné důvěry. Projevy nevhodného chování žáků nebyly shlednuty. Věcná stránka výuky odpovídala odborným kvalifikačním předpokladům pedagogů. V matematice se několikrát projevilo nesprávné užívání terminologie a chybějící požadavek na správné vyjadřování žáků u tabule.

Průběh vzdělávání ve sledované skupině přírodovědných předmětů je hodnocen jako velmi dobrý.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Plánování a příprava výuky spolu s personálními a psychohygienickými podmínkami jsou souhrnně hodnoceny jako velmi dobré. Materiální podmínky jsou hodnoceny s ohledem k efektivitě jejich užívání jako velmi dobré. Účinnost organizování, užívání forem a metod práce jsou hodnoceny jako průměrné. Motivování a hodnocení spolu s úrovní interakce a komunikace jsou hodnoceny shodně jako velmi dobré.

Celkově jsou průběh a výsledky ve vymezených oblastech vzdělávání hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Základní směry rozvoje školy jsou formulovány v uceleném dokumentu „Koncepční záměry školy pro období 2000-2003“, který byl připomínkován na radě školy, byl schválen pedagogickou radou a projednán radou rodičů. Komplexní materiál vychází ze znalosti prostředí, pedagogických a manažerských zkušeností ředitelky a požadavků zřizovatele. Primární cíle jsou stanoveny pro výchovně vzdělávací oblast (zaměření na praktické využití dovedností, profesní orientaci a pozitivní charakterové vlastnosti žáků), personální a materiální podmínky výuky. Současně je dlouhodobě realizována ekologická profilace školy. Priority odpovídají velikosti školy, množství a rozsah cílů je realizovatelný v plánovaném časovém horizontu. Doposud jsou v minimální míře ověřovány požadavky rodičovské veřejnosti (např. formou dotazníků). Strategické cíle jsou konkretizovány v celoročním plánu práce školy. Úkoly kontinuálně navazují na obecné záměry, jsou specifikovány pro jednotlivé oblasti výchovně vzdělávacího procesu. Součástí jsou dílčí plány specifických oblastí (plán

personálního rozvoje, výchovného poradenství, kontrolní a hospitační činnosti, plán práce školní družiny apod.). V úvodu materiálu schází charakteristika současného stavu pro sledování vývoje a efektivního hodnocení splnění cílů. Měsíční plány činnosti mají pracovní koordináční charakter, jsou pravidelně aktualizovány, vyhodnocovány a zveřejňovány ve sborovně.

Nabídka nepovinných předmětů je omezená – náboženství a zdravotní tělesná výchova, sportovní a pohybové hry (pro žáky 7. – 9. ročníku). Skladba volitelných předmětů je celkově pestrá, odráží profilaci školy, personální a materiální podmínky (seminář a praktika z přírodovědných předmětů, technické činnosti, volba povolání, informatika, domácnost, technické kreslení). Zavedený systém však neumožňuje žákovi vlastní výběr, je zařazen do všech volitelných předmětů příslušného ročníku.

Součástí plánování je spolupráce s neúplnou Základní školou v Kopřivnici-Mniším (1.- 4. ročník). Mimo tradiční metodické a organizační formy spolupráce pedagogů a vedení obou škol se uskutečňují vzájemná setkání žáků při kulturních a sportovních akcích (např. maškarním karnevalu, vybíjené a dalších).

Ve škole je registrováno 12 žáků s vývojovou poruchou učení. Sedm žáků obdrželo doložku zdravotně postižených žáků, z toho jedna žákyně 2. ročníku s kombinovanou vadou (zrakové postižení). Kontrolou pedagogické dokumentace a individuálních vzdělávacích plánů byly potvrzeny funkční podmínky systému nápravné péče (čtyři hodiny týdně ve dvou skupinách).

Kvalita a rozsah plánování jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Organizování

Organizace řízení školy vychází z jejich potřeb a má jasnou, přehlednou a účelnou strukturu, je vytvořen účinný systém poradních orgánů. Rozdělení kompetencí mezi ředitelku a její zástupkyni respektuje jejich odbornou kvalifikaci a rozdílnost pojetí obou funkcí. Zástupkyně organizačně zabezpečuje každodenní provoz školy, v její přímé kompetenci je vedení a kontrola pedagogických pracovníků prvního stupně, školní družiny a ostatních zaměstnanců školy. Ředitelka řídí práci výchovného poradce, vzdělávání druhého stupně a v přímé kompetenci má rovněž školní jídelnu. Mimo pravidelná jednání pedagogických rad jsou svolávány pravidelné měsíční provozní porady. Ty časově a tématicky navazují na jednání širšího vedení školy (ředitelka se zástupkyní, výchovná poradkyně a vedoucí učitelé obou stupňů). Zápis mají vypovídací hodnotu, usnesení jsou přehledná a adresná. Operativní systém řízení školy je funkční. Zabezpečuje účinný přenos dostatečného množství informací a aktivně podporuje spoluzodpovědnost pedagogů podílet se na řízení pedagogického procesu. Z hlediska shromažďování a vyhodnocování potřebných dat je současná situace s chybějícím personálním počítačem v ředitelně školy nevyhovující. Na prvním stupni koordinuje činnost metodické sdružení, na druhém stupni s ohledem k počtu pedagogů jsou pověřeni sledováním úrovně výuky odborní garanti jednotlivých předmětů. Ředitelka projednává podněty státních a samosprávných orgánů a případně využívá ke své činnosti. Vedení pedagogické a ostatní povinné dokumentace školy je příkladné. Svěřené osobní a citlivé údaje žáků a pracovníků školy jsou dostatečně chráněny.

Vnitřní organizaci školy a pravidla jednání žáků a zaměstnanců definuje řád školy, který svým obsahem respektuje požadavky právních norem. Práva a povinnosti jsou jasně definována a vzájemně vyvážená. Škola i nadále z důvodu nevyhovující dopravní obslužnosti využívá výjimku MŠMT ČR na délku hlavní přestávky.

Žákům přenášejí důležité údaje učitelé například systémem měsíčních třídnických hodin a informačními tabulemi v prostorách školy. Rodiče a další veřejnost jsou informováni

prostřednictvím třídních schůzek, informacemi v žákovských knížkách a aktualitami ve Zpravodaji Obce Lichnova. Další fakta o práci školy a úspěších žáků lze najít v časopise Školní svoboda, který získal čestné uznání Institutu dětí a mládeže MŠMT za účast v národní soutěži literárního projevu „Náš svět“. Škola se prezentuje veřejnosti kulturními a sportovními aktivitami, pořádá rovněž celoškolní projektové dny (např. Vánoční jarmark, Den Země). Organizační podíl na některých akcích (Den dětí apod.) má rada rodičů. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 podává podrobné a strukturované informace dokládající práci školy. Součástí je rovněž hodnotící zpráva vycházející ze závěrů červnové pedagogické rady. Radou školy byla schválena 13. listopadu 2001.

Funkčnost systému organizování je hodnocena jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka je ve funkci od roku 1991, v roce 1996 úspěšně obhájila svou práci v konkurzním řízení. Stylem vedení vytváří podmínky pro aktivní podíl pedagogů na rozhodování a řízení školy. Při prosazování nových cílů a úkolů využívá taktního ovlivňování a osobního motivování před autoritativními příkazy. V režimu stimulování pracovníků užívá tři základní metody:

- osobní příkladný přístup k realizaci úkolů, pracovitost a důslednost,
- morální oceňování a pozitivní způsob jednání,
- hmotnou zainteresovanost na výsledcích výchovně vzdělávacího procesu.

Kritéria pro přiznání osobního hodnocení a mimořádných odměn jsou stanovena a odrážejí stanovené priority koncepčních záměrů školy. Byla projednána se zástupci odborů a pedagogickým sborem. V písemné podobě jsou zveřejněny s dalšími dokumenty ve sborovně. Obecná podoba kritérií osobního příplatku je postačující. V systému finančního ocenění doposud chybí podmínky pro snížení či odebrání příplatku. Některá kritéria mimořádných odměn (alternativní výuka, pedagogická kreativita apod.) náleží k trvale se opakujícím požadavkům osobního hodnocení. Odměňování je diferencované, s pedagogy jsou pravidelně projednávány podmínky přiznání nadtarifních složek platu. V současnosti realizuje ředitelka pravidelné celoroční hodnocení práce pedagogů s prvky sebehodnocení.

Nekvalifikovaná učitelka prvního stupně s malou pedagogickou praxí má sestaven podrobný plán uvádění, pedagogická a didaktická témata spolupráce s řídicí učitelkou. Ředitelka kontroluje účinnost uvádění častými hospitacemi a osobním jednáním.

Sebehodnocení průběhu a výsledků vzdělávání probíhá pravidelně na pedagogických radách, z nichž závěrečná je věnována zhodnocení uplynulého školního roku. Sledování úrovně probíhá na základě informací třídních učitelů a rozborů čtvrtletních písemných prací v hlavních naukových předmětech. Škola rovněž využívá srovnávacích testů Kalibro zejména v posledních ročních obou stupňů. Dalším kritériem je úspěšnost v soutěžích.

Systém a efektivita vedení a motivování pracovníků jsou hodnoceny jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém školy je zpracován v celoročním plánu práce a postihuje všechny čtyři rozhodující oblasti její činnosti (průběh a výsledky vzdělávání, vedení pedagogické dokumentace, kontrola bezpečnostní a požární ochrany). Kontrolní a hospitační cíle se pravidelně sdělují předem v měsíčních plánech práce. Kompetence v kontrolní oblasti jsou rozděleny mezi ředitelku a její zástupkyni, hospitační činnost u jednotlivých pedagogů se překrývá podle jejich odborné způsobilosti. Individuální sledování práce učitelů je zaznamenáváno a slouží jako důležitý hodnotící nástroj ke stanovení výše osobního příplatku.

Rozsah hospitační činnosti je dostatečný, zápisy vyhodnocují průběh, pozitiva i nedostatky shlednutých hodin. Sledovaný rozbor hospitované hodiny obsahuje sebehodnotící prvky, účinnost dalšího vzdělávání a posouzení efektivity využití forem a metod práce ve vztahu k cíli hodiny. Kontrolou byla potvrzena zvýšená kontrolní aktivita směrem k nekvalifikovaným pedagogům. Zjištění a závěry hospitační činnosti se s pedagogy projednávají, opatření jsou adekvátní k povaze zjištění. Zobecněné závěry přenáší ředitelka na společná metodická jednání učitelů. Úroveň kontrolované dokumentace a průběhu výuky svědčí o účinnosti zpětné vazby. Škola využívá srovnávací prověrky, ředitelka školy si ověřuje vědomosti a dovednosti žáků vlastními ověřovacími testy. Kontrolní systém je nastaven na účinné využití zpětnovazebných informací a prověřování účelnosti přijímaných opatření.

Efektivita kontrolních mechanismů je hodnocena jako vynikající.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování činnosti školy tvoří ucelený a komplexní systém. Při tvorbě podmínek využívá ředitelka náměty ze vzdělávacích kurzů, poradních a jiných orgánů. Organizační systém uplatňuje aktivní podíl pedagogů na řízení školy a průběh vzdělávání. Styl vedení pracovníků je výrazně demokratický, rozsah a důslednost kontrolních mechanismů vytváří předpoklady k dosahování kvalitních výsledků.

Celkově jsou podmínky vzdělávání hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Kontrolovaným obdobím byl kalendářní rok 2001.

Škola byla v tomto roce zálohovanou organizací bez právní subjektivity zřízenou obcí. Okresním úřadem Nový Jičín (dále jen OkÚ), referátem školství, byly škole přiděleny neinvestiční prostředky ze státního rozpočtu. Tyto finanční prostředky škola v plné výši vyčerpala.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Zaměstnavatelskou funkci pracovníků školy plní OkÚ. Čerpání mzdových prostředků přidělených formou rozpočtu sleduje škola na základě podkladů referátu školství OkÚ. Pro rok 2001 byly škole stanoveny ukazatele mzdové regulace, a to limit počtu zaměstnanců, limit prostředků na platy a limit ostatních plateb za provedenou práci (OPPP).

Kontrolou bylo zjištěno, že stanovené ukazatele byly dodrženy.

V zájmu zajištění rovnoměrného čerpání rozpočtu i rovnoměrné úrovně odměňování v průběhu celého roku čerpala škola nenárokové složky platu v poměru 82 % na osobní příplatky a 18 % na odměny.

Ve sledovaném roce základní škola hospodařila s finančními prostředky vyčleněného fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP). Finanční prostředky FKSP měla škola uloženy na samostatném bankovním účtu u České spořitelny pobožce Nový Jičín. Ten byl zrušen ke dni 26. dubna 2001 a finanční zůstatek fondu byl převeden na účet FKSP OkÚ Nový Jičín. Ten

zpracovává od uvedeného data veškerou agendu v oblasti FKSP. Škola vede pouze pomocnou operativní evidenci čerpání. Provedenou kontrolou předložené operativní evidence čerpání prostředků FKSP bylo zjištěno, že škola postupovala v souladu s platnými právními předpisy.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Škola měla pro rok 2001 referátem školství OkÚ stanoveny orientační limity na čerpání ostatních neinvestičních výdajů (ONIV), a to na další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) a cestovné zaměstnanců. Čerpání zajišťoval na základě požadavků školy. Z poskytnutých ONIV (mimo prostředků Rozvojového programu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků) byla vynaložena na DVPP pro jednoho pedagoga průměrná finanční částka 998 Kč.

Finanční prostředky na školní potřeby pro žáky 1. ročníku, učební pomůcky pro integrované žáky, osobní ochranné pracovní prostředky pro zaměstnance školy, zajištění povinné plavecké výuky žáků a učebnice byly převedeny na účet Obecního úřadu v Lichnově, který dle požadavků školy zabezpečoval jejich čerpání.

Kontrolou předložené operativní evidence bylo zjištěno, že z poskytnutých finančních prostředků na ONIV bylo použito na zakoupení školních potřeb pro žáky 1. třídy 3,04 % (tj. 200 Kč na žáka), na učební pomůcky pro integrované žáky 1,52 % (tj. 200 Kč na žáka), osobní ochranné pracovní prostředky zaměstnanců 8,27 %, povinnou plaveckou výuku žáků 14,23 % a učebnice a učební pomůcky 72,94 %.

Na předložených evidenčních kartách osobních ochranných pracovních prostředků (OOPP) byly zaevidovány všechny nakoupené prostředky. Zjištěné nedostatky v evidenci byly v průběhu kontroly odstraněny.

Přidělené finanční prostředky na ONIV byly čerpány efektivně.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Škole byly přiděleny ze státního rozpočtu účelové prostředky Rozvojového programu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Čerpání přidělených finančních prostředků bylo účtováno referátem školství OkÚ. Čerpání bylo realizováno na základě požadavků školy na úhradu kursového pro pedagogické pracovníky školy, na vzdělávání v oblasti cizích jazyků a na vzdělávání ředitelky školy. Na jednoho pedagogického pracovníka školy bylo vyčerpáno z účelově přidělených finančních prostředků průměrně 564 Kč.

Účelové prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly vynaloženy efektivně a v souladu s platnými právními předpisy.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Škole v roce 2001 nebyly ze státního rozpočtu přiděleny žádné investiční prostředky.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Škola má zpracovanou Výroční zprávu o hospodaření za rok 2001 a předložila ji ke schválení radě školy.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Kontrolou přidělených finančních prostředků nebylo zjištěno neekonomické nebo neefektivní hospodaření s přidělenými státními finančními prostředky.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků 1. – 9. ročníku navštěvujících školu ve školním roce 2001/2002
- Podkladová inspekční dokumentace pro základní školy
- Dokumentace stanovující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti
- Pedagogická dokumentace zdravotně postižených žáků
- Rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky (včetně potřebných podkladů)
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001
- Učební plán školy a tematické plány sledovaných předmětů zpracované pro školní rok 2001/2002
- Zřizovací listina školy ze dne 1. 1. 2002, nahrazující Zakládací listinu ze dne 24. 11. 1995
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 837/80/97 – 17 s platností od 1.11.1997,
- Personální dokumentace zaměstnanců školy os.č. 5703, 59363, 14500, 15338, 30304, 46100, 50934, 57332, 79315, 94705
- Vnitřní platový předpis na rok 2001
- Rozpočet na rok 2001 stanovený referátem školství Okresního úřadu Nový Jičín ze dne 16. ledna 2002
- Tabulka - Kontrola čerpání mzdových prostředků k 31. 12. 2001 zpracovaná referátem školství OkÚ Nový Jičín
- Tabulka - Kontrola čerpání přidělených prostředků na DVPP v roce 2001 zpracovaná základní školou
- Sestava S 09 – rozbor mezd k 31. 12. 2001
- Operativní evidence k čerpání peněžních prostředků fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP) za rok 2001
- Fotokopie dokladů týkajících se čerpání ONIV
- Operativní evidence učebních pomůcek
- Evidenční karty osobních ochranných pracovních prostředků zaměstnanců
- Výroční zpráva o hospodaření ZŠ Lichnov za rok 2001.

ZÁVĚR

Základní škola Lichnov naplňuje podmínky a požadavky vzdělávacího programu Základní škola. Do průběhu vzdělávání se pozitivně promítá systematická příprava vyučujících, metodická zdatnost a motivační dovednosti. Účelné užívání dostupných učebních pomůcek, materiálů a didaktické techniky výrazně podporuje názorné vyučování. Činnostní formy a metody práce vhodně doplňují převažující klasickou frontální výuku. Omezená variabilita metod nepůsobí dostatečně ve směru její individualizace.

Průběh výuky ve sledovaných oblastech je hodnocen jako velmi dobrý.

Zpracovaná koncepce rozvoje školy a její realizace vytváří příkladné podmínky k efektivnímu naplňování jejích cílů. Uplatňovaný systém školního managementu využívá přenesených kompetencí na nižší úroveň řízení. Podmínky vzdělávání pozitivně ovlivňují vytvořené kontrolní mechanismy s účinnou zpětnou vazbou.

Celkově jsou podmínky vzdělávání hodnoceny jako vynikající.

Provedenou kontrolou čerpání přidělených finančních prostředků ze státního rozpočtu bylo potvrzeno dodržení podmínek jejich využití a jejich účelné vynakládání.

Ve srovnání se zjištěními a závěry uvedenými v inspekční zprávě ČŠI z 26. března 1998, č.j. 144 - 76/98-011128 lze potvrdit:

- *stabilní, velmi dobrou úroveň vzdělávání, rozvíjenou plánovitou přípravou učitelů*
- *směr rozvoje má jasnou tendenci k vytváření harmonických podmínek pro výchovnou i vzdělávací složku práce školy*
- *postupné zlepšování materiálního a technického vybavení školy nemá dosud potřebnou dynamiku a zaostává za požadavky moderního vyučování. Od září 1998 slouží žákům školní družiny samostatná místnost, zřízená z uvolněné kmenové učebny. Stávající vybavení nábytkem (školní lavice, tři staré uzavřené skříně) je nevyhovující a nepodnětné, schází materiální a technické zázemí v travnatých prostorách školy (např. dětský koutek s pískovištěm, průlezky, případně lavice se stoly).*

Doporučení:

- *Projednat se zřizovatelem možnost zajištění osobního asistenta pro integrovanou žákyni druhého ročník se zrakovým postižením po dobu jejího základního vzdělávání (škola pro ni zapůjčila speciální pracovní stůl se čtecím zařízením a další speciální pomůcky, které jsou pro její další výuku nezbytné).*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Tisovský	Pavel Tisovský v.r.
Členové týmu	Mgr. Jiří Crhonek	Jiří Crhonek v.r.
Další zaměstnanci ČŠI	Oldřiška Křenková	

V Novém Jičíně dne 14. března 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. března 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Vladimíra Kahánková, ředitelka školy

Mgr. Kahánková v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor školství, mládeže a sportu, 28. října 117, 702 18 Ostrava	2002 – 04 – 08	144 097/02-5135
Zřizovatel: Obec Lichnov, 742 75 Lichnov 117	2002 – 04 – 08	144 098/02-5135
Rada školy: ZŠ Lichnov, okres Nový Jičín	2002 – 04 – 08	144 099/02-5135

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.